

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α :
Τ Α Ξ Ι Ν Ο Μ Η Σ Η Τ Ω Ν Α Ρ Χ Ε Ι Ω Ν
Τ Ο Υ Π Ρ Ω Τ Ο Δ Ι Κ Ε Ι Ο Υ
Θ Ε Σ Σ Α Λ Ο Ν Ι Κ Η Σ

Επόπτρια καθηγήτρια:

Κα. Τριανταφυλλιά Κουρτούμη

Σπουδάστριες:

Κωνσταντία Αρσενούδη

Αντιγόνη Πανάγου

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α :
Τ Α Ξ Ι Ν Ο Μ Η Σ Η Τ Ω Ν Α Ρ Χ Ε Ι Ω Ν
Τ Ο Υ Π Ρ Ω Τ Ο Δ Ι Κ Ε Ι Ο Υ
Θ Ε Σ Σ Α Λ Ο Ν Ι Κ Η Σ

Επόπτριακαθηγήτρια:
Κα. Τριανταφυλλιά Κουρτούμη
Σπουδάστριες:
Κωνσταντία Αρσενούδη
Αντιγόνη Πανάγου

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2004

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε ιδιαιτέρως την επόπτρια καθηγήτριά μας Κα. Τριανταφυλλιά Κουρτούμη για την πολύτιμη βοήθειά της, για τις σημαντικές πληροφορίες της, την καθοδήγησή της και για την ευκαιρία που μας έδωσε μέσω της πτυχιακής εργασίας να γνωρίσουμε τον κόσμο των αρχείων. Επίσης ευχαριστούμε πολύ τον διευθυντή του Ιστορικού Αρχείου Μακεδονίας Κ. Νέστωρα Μπαμίδα για την αμέριστη βοήθειά του όποτε την χρειαστήκαμε και για τον χρόνο που μας αφιέρωσε σε θέματα που αφορούσαν την εργασία μας. Επίσης, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλο το προσωπικό του Ιστορικού Αρχείου Μακεδονίας για τις πληροφορίες του και την παροχή του απαραίτητου εξοπλισμού όποτε τον χρειαζόμασταν για την εκπόνηση της εργασίας μας. Τέλος, να ευχαριστήσουμε τις οικογένειές μας για την ηθική, ψυχολογική και οικονομική συμπαράσταση όλο αυτόν τον καιρό.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ.....	I
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	II-III
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	IV-VI
1.ΓΕΝΙΚΑ.....	IV
2.ΣΚΟΠΟΣ-ΔΟΜΗ-ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	IV-VI
1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ-ΟΡΙΣΜΟΙ-	
ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	VII-XXXII
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΑΡΧΕΙΑ.....	VIII
1.2 Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ.....	VIII-IX
1.3 ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ.....	X-XII
1.4 Η ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ.....	XII-XIII
1.5 ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ.....	XIII-XIV
1.6 ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΟΣ.....	XIV-XVI
1.7 Γ.Α.Κ.....	XVII-XXII
1.7.I ΔΟΜΗ.....	XVIII-XIX
1.7.II ΣΚΟΠΟΣ.....	XIX-XX
1.7.III ΙΣΤΟΡΙΚΟ.....	XXI-XXII
1.8 Ι.Α.Μ.....	XXIII-XXVI
1.8.I ΙΔΡΥΣΗ-ΣΤΕΓΑΣΗ.....	XXIII-XXIV

1.8.II	ΜΙΚΡΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ.....	XXIV
1.8.III	ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.....	XXIV-XXV
1.8.IV	ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΠΟΥ ΦΥΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΟ Ι.Α.Μ.....	XXV-XXVI
1.9	ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.....	XXVII-XXX
1.10	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΕΛΤΙΩΝ.....	XXXI-XXXII
1.10.I	ΕΝΤΥΠΟ ΔΕΛΤΙΟ.....	XXXI
1.10.II	ΔΕΛΤΙΟ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ.....	XXXII
2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
Γ.Α.Κ. - ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ		
	ΔΕΛΤΙΑ (Σ.Α.Ε.).....	1-228
3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	229-241
	ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	243-255
	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	257-269
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	271-272

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

A/A	Αύξων αριθμός
A.B.E	Αριθμός Βιβλίου Εισαγωγής
A.E.E.	Αριθμός Ειδικού Ευρετηρίου
Αρ.	Αριθμός
Γ.Α.Κ.	Γενικά Αρχεία Κράτους
Δεμ.	Δέματα
Ι.Α.Μ.	Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας
Κ.α.	Και άλλα
Κιβ.	Κιβώτιο
Κωδ.	Κωδικός
Π.χ.	Παραδείγματος χάριν
Σ.	Σελίδες
Σ.Α.Ε.	Συνοπτικό Αλφαβητικό Ευρετήριο
Σακ.	Σάκος
Υ.	Υπηρεσία
Φακ.	Φάκελος
CD-ROM	Compact Disk-Read Only Memory

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κατά την τελευταία δεκαετία έχει αναπτυχθεί στην Ελλάδα μια ενδιαφέρουσα κίνηση γύρω από τα αρχεία και την αρχειονομία. Στο διεθνή χώρο η αρχειονομία, αφού για μεγάλο χρονικό διάστημα θεωρήθηκε βοηθητική της ιστορίας, πέτυχε κατά τις τελευταίες δεκαετίες του αιώνα μας την βαθμιαία χειραφέτησή της σε αυτόνομο επιστημονικό κλάδο. Ανέπτυξε σταδιακά το σώμα των μεθόδων και των αρχών της και συγκρότησε το απαραίτητο σύνολο πρακτικών, προκειμένου να αντιμετωπίσει τα νέα και συνεχώς μεταβαλλόμενα δεδομένα της σύγχρονης κοινωνίας. Τα σημαντικά προβλήματα που καλείται να επιλύσει σήμερα η αρχειονομία είναι ο συνεχώς αυξανόμενος όγκος των τεκμηρίων που παράγονται από τη διοίκηση, οι ουσιώδεις μεταβολές που επέφεραν οι τεχνολογίες - τόσο ως εργαλεία διαχείρισης των τεκμηρίων όσο και ως μέσα παραγωγής τους - και το εντεινόμενο αίτημα για ελεύθερη πρόσβαση του κοινού στις πληροφορίες των τεκμηρίων. Σε αυτό το στάδιο ανάπτυξης η αρχειονομία ήταν αναμενόμενο να στραφεί διεθνώς αφ' ενός προς την τυποποίηση των μεθόδων της και αφ' ετέρου σε νέες θεωρητικές αναζητήσεις, που φαίνεται να την τοποθετούν οριστικά στο πεδίο των επιστημών της πληροφόρησης .

Η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου είναι μια ενδιαφέρουσα εμπειρία, που μπορεί να οδηγήσει τον αρχειονόμο σε γόνιμες ιστορικές αναζητήσεις και να προκαλέσει τη σπάνια συγκίνηση που χαρίζει η επικοινωνία με μαρτυρίες άλλων εποχών. Ο αρχειονόμος έρχεται σε επαφή με τα φθαρμένα υφή, τη γραφή και τη γλώσσα των παλαιών εγγράφων και μέσα από τα ιστορικά τεκμήρια παρακολουθεί γεγονότα, θεσμούς,

νοοτροπίες, κοινωνικά φαινόμενα και ακόμα αυστηρά ιδιωτικές στιγμές του μακρινού ή του πρόσφατου παρελθόντος. Είναι φορές που ούτε η επιστημονική ευθύνη ούτε η μακρόχρονη ενασχόληση με τα αρχειακά τεκμήρια μπορούν να αναχαιτίσουν το συναισθηματικό στοιχείο.

Ιδιαίτερα θα επιμένουμε στην περίπλοκη εργασία της ταξινόμησης που αποτελεί το κεντρικό στοιχείο κάθε αρχειακής παρέμβασης. Ένα αταξινομητο αρχείο ή - πολύ περισσότερο - ένα αρχείο με εσφαλμένη ταξινόμηση έχει αναμφισβήτητα απολέσει ένα κρίσιμο μέρος των πληροφοριών του. Σε αυτό το σημείο η ευκολία και τα απλουστευτικά ταξινομικά σχήματα είναι ο χειρότερος οδηγός. Οι δυσκολίες της ταξινόμησης είναι συνυφασμένες με τη φύση του αρχειακού τεκμηρίου και δεν απαλείφονται ούτε από τις σύγχρονες τεχνολογίες ούτε από τις οδηγίες ενός εγχειριδίου. Η μεθοδική όμως παρουσίαση όλων των επιμέρους σταδίων πιστεύουμε πως θα διευκολύνει την ταξινομική εργασία και θα επιτρέψει ασφαλέστερες αποφάσεις¹.

¹ Ανδρέας Μπάγιας, (1999) *Εγχειρίδιο αρχειονομίας: η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου*, Αθήνα, Κριτική, σ.17,18,19,23.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Η εργασία που ακολουθεί πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια των πτυχιακών εργασιών του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης της σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Τ.Ε.Ι Θεσσαλονίκης. Η σύνταξη και η επιμέλεια έχει γίνει από τις σπουδάστριες Κωνσταντίνα Αρσενούδη και Αντιγόνη Πανάγου, ενώ την εποπτεία είχε η Κα. Τριανταφυλλιά Κουρτούμη.

Η διαδικασία για την συγκέντρωση, την επεξεργασία και την σύνταξη του υλικού πραγματοποιήθηκε στο Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, στο σπουδαστήριο του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας, στην δανειστική βιβλιοθήκη του Βαφοπουλείου Πνευματικού Κέντρου και στην δημόσια βιβλιοθήκη της Λάρισας.

2. ΣΚΟΠΟΣ - ΔΟΜΗ - ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει ως σκοπό την επεξεργασία, την καταγραφή και την ταξινόμηση σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή ενός τμήματος των Δικαστικών αρχείων του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης. Τα αρχεία αυτά αφορούν αποφάσεις εξώσεως, αποφάσεις προέδρου, πρακτικά και πρακτικά αναβολής εξώσεων κατά τα έτη 1912-1950.

Η δομή της εργασίας απαρτίζεται από τρία κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται σε βασικές έννοιες των αρχείων, τις χρήσεις και την φύση τους. Γίνεται μια σύντομη παρουσίαση των Γενικών Αρχείων του

Κράτους και αναφορά στην δομή, τον σκοπό και ένα σύντομο ιστορικό τους. Ακολουθεί η παρουσίαση του φορέα που φιλοξενεί το αρχειακό υλικό, που στην προκειμένη περίπτωση είναι το Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, και παρέχει πληροφορίες για τις δραστηριότητές του, το προσωπικό και τις κατηγορίες των αρχείων που φυλάσσονται στο Ι.Α.Μ. Στην συνέχεια παρατίθενται ιστορικά στοιχεία για το Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, καθώς επίσης και πληροφορίες για τα τμήματα από τα οποία αποτελείται.

Το δεύτερο κεφάλαιο είναι το κυρίως μέρος της πτυχιακής εργασίας, όπου παρουσιάζονται τα 455 δελτία του αρχειακού υλικού. Τα δελτία αυτά βρίσκονται σε ηλεκτρονική μορφή και είναι ταξινομημένα χρονολογικά και κατά αύξοντα αριθμό, ο οποίος προέκυψε από την εισαγωγή τους στον ηλεκτρονικό υπολογιστή σύμφωνα με το πρόγραμμα του Συνοπτικού Αλφαβητικού Ευρετηρίου (Σ.Α.Ε.) .

Το τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα ευρετήρια τα οποία διαιρούνται στις ακόλουθες κατηγορίες :

1. Αριθμητικό ευρετήριο κατά αύξοντα αριθμό δελτίων.
2. Αλφαβητικό ευρετήριο κατά τομέα περιεχομένου, και
3. Χρονολογικό ευρετήριο.

Στο τέλος της εργασίας δίνεται η βιβλιογραφία του έντυπου υλικού και παράρτημα με τις ιστοσελίδες, με σκοπό να βοηθήσουν κάθε ερευνητή που θα ασχοληθεί με το παρόν θέμα και θα επιθυμεί παραπάνω πληροφόρηση. Πρέπει να επισημάνουμε ότι οι βιβλιογραφικές παραπομπές καθώς επίσης και η σύνταξη της βιβλιογραφίας έγινε σύμφωνα με το πρότυπο που χρησιμοποιεί το Harvard. Επίσης, η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι αποθηκευμένη και σε CD-ROM.

Όσον αφορά την επεξεργασία του υλικού έλαβε χώρα στο Ταξινομητήριο του Ιστορικού Αρχείου Μακεδονίας ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα. Στο πρώτο στάδιο μεταφέραμε τα κιβώτια με το αρχειακό υλικό του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης από το χώρο φύλαξής τους στο ταξινομητήριο. Εκεί άρχισε η επεξεργασία των εγγράφων αφού πρώτα τους αφαιρέθηκαν τα επιβλαβή στοιχεία όπως συνδετήρες και σκουριασμένες καρφίτσες. Έπειτα έγινε η καταγραφή- περιγραφή των εγγράφων σε ειδικά διαμορφωμένα δελτία τα οποία ταξινομήθηκαν βάσει αύξοντα αριθμού και όσο αυτό ήταν δυνατόν με χρονολογική σειρά.

Αφού καταγράψαμε και ταξινομήσαμε τα έγγραφα, τα τοποθετήσαμε πρώτα σε φακέλους και κατόπιν σε αρχειακά κουτιά. Σε κάθε φάκελο αναγράψαμε τον κωδικό του αρχείου, τον αριθμό του φακέλου στον οποίο βρίσκεται και τον αριθμό των ενοτήτων(αύξοντες αριθμούς δελτίων) των εγγράφων που περιλαμβάνονται σε αυτόν. Έπειτα οι φάκελοι τοποθετούνταν σε αρχειακά κουτιά στα οποία αναγράψαμε τον φορέα συγκρότησης του αρχείου, τον αριθμό βιβλίου εισαγωγής (Α.Β.Ε.), τον αριθμό ειδικού ευρετηρίου (Α.Ε.Ε.) καθώς και τις ενότητες που περιλαμβάνονται σε αυτόν και δίναμε τον αύξοντα αριθμό αρχειακού κουτιού σύμφωνα με την σειρά που δημιουργήθηκε. Μετά το πέρας της εργασίας αυτής τοποθετήσαμε τα αρχειακά κουτιά σε ειδικά διαμορφωμένα αρχειοστάσια, στους χώρους του Ι.Α.Μ.

Το δεύτερο στάδιο της εργασίας αφορούσε την εισαγωγή των αρχείων στο πρόγραμμα ηλεκτρονικής διαχείρισης αρχειακού υλικού(Σ.Α.Ε.) που χρησιμοποιεί η υπηρεσία. Το πρόγραμμα αυτό λειτουργεί σε περιβάλλον MS-DOS. Τέλος, έγινε η εκτύπωση των μηχανογραφημένων δελτίων καθώς και η δημιουργία και εκτύπωση των ευρετηρίων του ταξινομημένου υλικού.

1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

ΟΡΙΣΜΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΑΡΧΕΙΑ

Οι άνθρωποι και οι δημόσιοι οργανισμοί δημιουργούν και χρησιμοποιούν αρχεία κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους και κατά τις μεταξύ τους επαφές. Τα αρχεία αυτά αποτελούν νήματα του κοινωνικού ιστού της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης και προσφέρει:

- Απόδειξη για τις δραστηριότητες και την αλληλεπίδραση των ανθρώπινων σχέσεων.
- Πληροφορίες για τις σχέσεις των ανθρώπων, των οργανισμών, των γεγονότων και των τόπων.

Ορισμένα τεκμήρια κοινωνικής δραστηριότητας και δραστηριότητας οργανισμού φυλάσσονται επειδή έχουν διηνεκή αξία για τα άτομα, τους οργανισμούς ή την κοινωνία. Τα τεκμήρια διηνεκούς αξίας ονομάζονται αρχεία.

Οι αρχειονόμοι μεταδίδουν τη γνώση και την εμπειρία των παλαιότερων και σύγχρονων ανθρώπινων αλληλεπιδράσεων στις σύγχρονες και μελλοντικές γενιές και αυτό το πετυχαίνουν με τον :

- Εντοπισμό, την τεκμηρίωση και την διατήρηση των αρχείων
- Τη διευκόλυνση της διηνεκούς χρήσης τους².

1.2 Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ

Ορισμένα αρχεία δραστηριότητας διατηρούνται λόγω της διηνεκούς αξίας που έχουν για ένα άτομο, έναν οργανισμό και για την κοινωνία, επειδή αποτελούν:

² Ellis Judith, (2000) *Η διαχείριση των αρχείων* Αθήνα, Τυποθήτω, σ.22.

- Τη διαχρονική μνήμη και επιτρέπουν καλύτερης ποιότητας προγραμματισμό, λήψη αποφάσεων και δράση, παρέχοντας διαρκώς πρόσβαση στην εμπειρία του παρελθόντος, στην εξειδικευμένη και γενικότερη γνώση και παράλληλα μια ιστορική προοπτική.
- Ένα τρόπο πρόσβασης στην εμπειρία των άλλων.
- Αποδεικτικά στοιχεία διαρκών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.
- Επίσημα έγγραφα εξουσίας, νομιμότητας και καταλογισμού, τα οποία διευκολύνουν την κοινωνική αλληλεπίδραση και συνοχή .
- Πηγή της κατανόησης και του προσδιορισμού της ταυτότητάς μας, των οργανισμών μας και της κοινωνίας μας.
- Φορείς επικοινωνίας πολιτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αξιών³.

Τα αρχεία λοιπόν αποτελούν αποδείξεις με την νομική έννοια του όρου. Στην περίπτωση των κυβερνητικών αρχών, αυτό σημαίνει ότι μέσα στα αρχεία βρίσκονται οι εγγυήσεις των δικαιωμάτων και των καθηκόντων της κυβέρνησης και των πολιτών. Τα αρχεία είναι η συνείδηση ενός Έθνους.

Μια άλλη λειτουργία των αρχείων είναι ότι τα αρχεία είναι σημαντικά ως πρωτότυπες πηγές. Οι πληροφορίες που περιέχουν μας επιτρέπουν να αναπαραστήσουμε το παρελθόν και να καταλάβουμε την κοινωνία μας. Αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και είναι η μνήμη ενός Έθνους⁴.

³ Ellis Judith, (2000) *Η διαχείριση των αρχείων* Αθήνα, Τυποθήτω, σ.30.

⁴ Ελληνική Αρχαιακή Εταιρεία, (1991) *Η φυσιογνωμία του αρχαιακού* Αθήνα, Επιτροπή επιμόρφωσης και αρχαιακής Νομοθεσίας ,σ.21.

1.3 ΟΙ ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Οι επικαλυπτόμενες έννοιες που περιλαμβάνει ο όρος αρχείο συνδέονται με τις ιστορικές συνθήκες κάτω από τις οποίες προέκυψε η λέξη. Στην αρχαία Ελλάδα η έννοια του αρχείου αρχικά σήμαινε τον τόπο όπου συνέρχονταν ή διέμεναν οι αρχές της πόλης. Ειδικότερα η φράση "επιστάναι εις το αρχεῖον" σήμαινε την ανάληψη των καθηκόντων από τους εκλεγμένους άρχοντες. Συνεκδοχικά ο όρος αρχείο και ιδιαίτερα στον πληθυντικό χρησιμοποιήθηκε, για να περιγράψει τα επίσημα έγγραφα των αρχών και το χώρο όπου αυτά φυλάσσονταν.

Η χρήση που έλαβαν τα αρχεία στις διάφορες ιστορικές περιόδους διαφέρει σημαντικά. Από την ιστορική μελέτη προκύπτει ωστόσο αβίαστα η άμεση σχέση ανάμεσα στον τρόπο που κάθε κοινωνία παράγει τα τεκμήρια και στη χρήση που τους επιφυλάσσει. Ειδικότερα τα αρχεία χρησιμοποιήθηκαν ως:

- Όργανο εξουσίας και διαχείρισης

Από τους αρχαίους ήδη χρόνους η διαχείριση αλλά και η φύλαξη των αρχείων ήταν συνδεδεμένες με τη διοικητική εξουσία. Η χρήση τους ήταν ένα μέσο άσκησης της εξουσίας και η πρόσβαση σε αυτά δεν επιτρεπόταν παρά σε έναν κλειστό κύκλο έμπιστων αξιωματούχων. Άλλωστε η παραγωγή των τεκμηρίων ήταν μια διαδικασία απομακρυσμένη από τον απλό άνθρωπο, καθώς η γνώση της γραφής ήταν προνόμιο των ολίγων και σύνταξη των τεκμηρίων υπάκουε σε αυστηρούς κανόνες που κατείχε ένας μικρός αριθμός ειδικευμένων αξιωματούχων.

- Απόδειξη.

Τα αρχεία χρησιμοποιήθηκαν, προκειμένου να κατοχυρώσουν τίτλους ευγενείας, τίτλους ιδιοκτησίας, προνόμια, δικαιώματα. Το φαινόμενο που φθάνει ως τις μέρες μας ανάγεται στον ύστερο μεσαίωνα.

- Τεκμηρίωση / πληροφόρηση

Στους νεότερους χρόνους και ειδικότερα μετά τη Γαλλική Επανάσταση τα αρχεία για πρώτη φορά φαίνεται να αποσυνδέονται από τη διοίκηση, για να αποκτήσουν και μία νέα χρήση: της πρώτης ύλης για την έρευνα του παρελθόντος και ειδικότερα την ιστορική έρευνα. Ο 19^{ος} αιώνας ανακαλύπτει την ιστορική διάσταση των αρχείων και βαθμιαία όλες οι ευρωπαϊκές χώρες συστήνουν τα εθνικά αρχεία, υπηρεσίες δηλαδή οι οποίες στοχεύουν να θέσουν στη διάθεση του κοινού τεκμήρια που, ακόμα και αν παρήχθησαν από κρατικούς μηχανισμούς, θεωρούνται κτήμα του έθνους.

- Σύμβολα

Είναι συνήθης τόσο σε συλλογικό όσο και σε στενά ιδιωτικό επίπεδο η διατήρηση και ενίοτε η επίδειξη των τεκμηρίων ως κειμηλίων με συμβολική και συναισθηματική διάσταση.

Σήμερα τα αρχεία διατηρούν όλες τις παραπάνω χρήσεις, τις οποίες βαθμιαία απέκτησαν. Ωστόσο αυτό που πρέπει με επίταση να υπογραμμιστεί είναι πως η χρήση των αρχείων για ερευνητικούς λόγους είναι μία καινοτομία που κληρονομήσαμε ουσιαστικά από τον 19^ο αιώνα.

Μέχρι τότε τα αρχεία συνδέονταν με τη διοίκηση, τις ανάγκες της και φυσικά το κύρος της. Σήμερα η αντίληψη ότι το αρχείο σημαίνει ιστορικό αρχείο φαίνεται πως έχει κλείσει τον κύκλο της, καθώς η παραγωγή τεκμηρίων από τη διοίκηση δημιούργησε ένα αδιέξοδο στη διαχείριση και αυτών των ιστορικών τεκμηρίων. Επιπλέον με τις διάφορες πολιτικές

ανατροπές, οι οποίες απελευθέρωσαν μεγάλες ποσότητες τεκμηρίων των παλαιότερων καθεστώτων, κατέστη σαφές πως τα ενεργά τεκμήρια της διοίκησης δεν είναι "λιγότερο" αρχεία από τα σκονισμένα έγγραφα⁵.

1.4 Η ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Το αρχείο συνίσταται από πληροφορίες. Όλες όμως οι πληροφορίες που παράγει ένας ιδιώτης, μία επιχείρηση ή μία υπηρεσία δε συνιστούν αρχείο. Δύο είναι οι βασικές προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν, προκειμένου να χαρακτηριστεί μία πληροφορία αρχειακή. Η πρώτη προϋπόθεση είναι να πρόκειται για πληροφορία οργανική, δηλαδή για πληροφορία η οποία έχει ληφθεί ή παραληφθεί μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του ιδιώτη, της επιχείρησης ή της υπηρεσίας. Να μην πρόκειται δηλαδή για κάποιο λογοτεχνικό ή επιστημονικό έργο το οποίο είναι τμήμα της βιβλιοθήκης ούτε για αποσπασματική πληροφόρηση η οποία ανήκει στην τεκμηρίωση. Η δεύτερη βασική προϋπόθεση είναι η πληροφορία αυτή να είναι καταχωρισμένη σε ένα οποιοδήποτε υπόστρωμα. Για παράδειγμα: Όλες οι προφορικές συνομιλίες(οι τηλεφωνικές συνδιαλέξεις, οι καθημερινές συζητήσεις κλπ.) οι οποίες δεν καταχωρίζονται δεν αποτελούν αρχείο.

Δεν υπάρχει κάποιος περιορισμός ως προς το είδος του αρχειακού υποστρώματος. Το αρχείο δεν περιορίζεται στα γραπτά τεκμήρια - αυτός άλλωστε είναι ο λόγος για τον οποίο χρησιμοποιούμε τον όρο τεκμήριο αντί του όρου έγγραφο που χρησιμοποιείτο παλαιότερα. Σε παλαιότερες εποχές τα αρχεία εκτός από τα τεκμήρια τα οποία είχαν τη μορφή κειμένου

⁵ Ανδρέας Μπάγιας (1999) *Αρχειονομία: βασικές έννοιες και αρχές* Αθήνα, Κριτική,σ.25.

περιλάμβαναν χάρτες και σχέδια. Σήμερα τα υποστρώματα έχουν σημαντικά διαφοροποιηθεί: φωτογραφίες, κασέτες, δίσκοι, μικροφίλμ, δισκέτες και λοιπά μαγνητικά υποστρώματα είναι μέρος μόνο των ποικίλων υλικών τα οποία παράλληλα προς το χαρτί χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία και την καταχώριση των πληροφοριών⁶.

1.5 ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ

Αρχειονομία είναι η επιστήμη η οποία έχει ως αντικείμενο τις αρχές και τις τεχνικές για τη διαχείριση και επεξεργασία των αρχείων. Με τον όρο αρχείο εννοούμε εδώ τόσο τις αρχειακές πληροφορίες όσο και το υλικό στο οποίο είναι αποθηκευμένες.

Η αρχειονομία ακολούθησε μια εξελικτική πορεία για τη συγκρότηση και την αναγνώρισή της ως αυτόνομη επιστήμη - πορεία η οποία δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Από τις διάφορες τεχνικές που εφαρμόζονταν στις διοικήσεις, στις καγκελαρίες και αργότερα στα εθνικά αρχεία της Ευρώπης συγκροτήθηκε βαθμιαία ένα γνωστικό corpus. Από τα εγχειρίδια που εκδόθηκαν κατά το 19^ο αιώνα ξεχωρίζει το Εγχειρίδιο για την ταξινόμηση και περιγραφή των αρχείων (1898) των ολλανδών Muller, Feith και Fruin το οποίο αποτελεί μέχρι σήμερα σημείο αναφοράς για την αρχειακή θεωρία και πράξη.

Ωστόσο για μεγάλο χρονικό διάστημα πριν και μετά την έκδοση του ολλανδικού εγχειριδίου, η αρχειονομία γινόταν αντιληπτή ως επιστήμη βοηθητική της ιστορίας. Δύο διαφορετικής προέλευσης γεγονότα μετέβαλαν το τοπίο. Το πρώτο ήταν η εμφάνιση των επιστημών - ή κατά

⁶Ανδρέας Μπάγιας (1999) *Αρχειονομία: βασικές έννοιες και αρχές* Αθήνα, Κριτική, σ.27.

άλλους της επιστήμης - της πληροφόρησης. Κάτω από τον καταγιοσμό των πληροφοριών που παράγει και καταναλώνει η σύγχρονη κοινωνία εμφανίστηκε η ανάγκη οργάνωσης αυτών των πληροφοριών και έτσι αξιοποιήθηκαν πολλές από τις τεχνικές, τις μεθόδους και τα πρότυπα που είχε διαμορφώσει η βιβλιοθηκονομία.

Το δεύτερο γεγονός προέρχεται από το χώρο των ίδιων των αρχείων και ειδικότερα από την εφαρμοσμένη αρχειονομία. Οι αρχειονόμοι διαπίστωναν πως δεν μπορούσαν πλέον να αντιμετωπίσουν τον τεράστιο αρχειακό όγκο που καθημερινά παρήγε η διοίκηση. Απαιτούνταν διαφορετικές γνώσεις, τα υποστρώματα ήταν καινούρια και παρουσίαζαν σημαντική ποικιλία και η επεξεργασία του υλικού κατά τεκμήριο ήταν πλέον αδύνατα.

Έπρεπε ο αρχειονόμος να επέμβει όσο η παραγωγή του αρχειακού υλικού ήταν ακόμα σε εξέλιξη. Έτσι σε ολόκληρη τη δεκαετία του '80 και του '90 κατεβλήθησαν σύντομες προσπάθειες να συστηματοποιηθούν και τυποποιηθούν οι τεχνικές και μέθοδοι, προκειμένου να διευκολυνθούν οι ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ αρχειακών υπηρεσιών. Αποτέλεσμα αυτών ήταν τα δυο διεθνή πρότυπα που πλέον διαθέτει η αρχειονομία και η προσπάθεια της επιστήμης της αρχειονομίας να αρτιώσει το μεθοδολογικό της σώμα στο χώρο των επιστημών της πληροφόρησης⁷.

1.6 ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΟΣ

Στην εποχή μας το επάγγελμα του αρχειονόμου αντιμετωπίζει και αυτό τις επιπτώσεις του δομικού μετασχηματισμού των κοινωνιών που έχει

⁷ Ανδρέας Μπάγιας (1999) *Αρχειονομία: βασικές έννοιες και αρχές* Αθήνα, Κριτική, σ.32.

⁷επιβάλλει η επανάσταση της πληροφορικής σε όλο τον πλανήτη.

Η ραγδαία ανάπτυξη των επικοινωνιών, η παγκοσμιοποίηση, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και το Internet, προβάλλουν έντονη την ανάγκη σχολαστικής τυποποίησης ορισμένων επαγγελματικών πεδίων όπως η κατάρτιση εργαλείων έρευνας και η αρχειακή περιγραφή.

Έτσι ο αρχειονόμος εμπλέκεται στην καθημερινή δίνη των τεχνολογιών αιχμής, αναγκασμένος να παρακολουθεί στενά αφενός την εξέλιξη πολύπλοκων συστημάτων και συσκευών όπου εναποθηκεύεται η πληροφορία, και αφετέρου να ικανοποιεί τις πολλαπλές ανάγκες της σύγχρονης έρευνας, προσαρμόζοντας την γενική αρχειακή θεωρία, τα επαγγελματικά ήθη και την εργασία του σε νέα δεδομένα⁸.

Το επάγγελμα του αρχειονόμου είναι λειτούργημα. Ο αρχειονόμος υπάρχει για να καθίσταται δυνατή η εργασία άλλων ανθρώπων. Πιστεύω του, η ιερότητα των αποδείξεων. Καθήκον του, η διαφύλαξη κάθε ίχνους απόδειξης. Στόχος του, να προσφέρει τα μέσα της γνώσης σε όσους επιθυμούν να μάθουν⁹. Ο αρχειονόμος είναι αρμόδιος για τη διαχείριση και οργάνωση των αρχείων σύμφωνα με τις αρχές και τις πρακτικές της αρχειονομίας. Ειδικότερα, ο αρχειονόμος πρέπει με βάση τις θεμελιώδεις αρχές της αρχειονομίας και με τη χρήση των διεθνών προτύπων να εκπονεί τα απαραίτητα εργαλεία :

- Πίνακα διαχείρισης τεκμηρίων
- Ταξινομικό διάγραμμα
- Εργαλεία έρευνας

⁸ Ελληνική Αρχειακή Εταιρεία (2001) "Και πάλι για την αρχειακή εκπαίδευση", *Αρχειακά Νέα*, 19, σ.11.

⁹ Hilary Jenkinson, (1980) " The English Archivist: A new Profession", *Selected writings of Sir Hilary Jenkinson*, Alan Sutton, Gloucester, σ.35.

Επίσης είναι αρμόδιος να προβαίνει στις παρακάτω αρχειακές εργασίες:

I. ΠΡΟΣΚΤΗΣΗ

Πρόσκτηση είναι η διαδικασία με την οποία η αρχειακή υπηρεσία γίνεται κάτοχος τεκμηρίων, προκειμένου να εμπλουτίσει ή να συμπληρώσει το αρχειακό υλικό της.

II. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

Η ταξινόμηση συνίσταται στη φυσική και διανοητική οργάνωση των τεκμηρίων. Απώτερη επιδίωξή της είναι η οργάνωση των τεκμηρίων να καθιστά εμφανή τόσο τη μεταξύ τους σύνδεση όσο και το δεσμό τους με τη υπηρεσία που τα δημιούργησε.

III. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η περιγραφή συνίσταται στον εντοπισμό και στην παρουσίαση των χαρακτηριστικών μορφής και περιεχομένου μιας αρχειακής μονάδας. Προϊόντα της περιγραφής είναι τα εργαλεία έρευνας

IV. ΕΥΡΕΤΗΡΙΑΣΗ

Η ευρετηρίαση είναι η επεξεργασία των τεκμηρίων για την επιλογή των θεματικών ή κύριων όρων που χαρακτηρίζουν το περιεχόμενό τους.

V. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αξιολόγηση είναι η διαδικασία καθορισμού της τεκμηριωτικής και πληροφορικής αξίας του αρχειακού υλικού, προκειμένου να αποφασιστεί η αγορά τους ή σε άλλες περιπτώσεις η διατήρησή τους στο διηνεκές.

VI. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

Συντήρηση είναι το σύνολο των απαραίτητων μέτρων διαφύλαξης ή αποκατάστασης της υλικής μορφής των τεκμηρίων¹⁰.

¹⁰ Ανδρέας Μπάγιας (1999) *Αρχειονομία: βασικές έννοιες και αρχές*, Αθήνα, Κριτική, σ.33, 130.

1.7 Γ . Α . Κ . ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Το 1984 ιδρύθηκαν τα Γ.Α.Κ. με διευθυντή τον Γιάννη Βλαχογιάννη, ο οποίος δώρησε στο ελληνικό κράτος την πολύτιμη συλλογή του. Στην νέα υπηρεσία υπήχθησαν τα ήδη λειτουργούντα αρχεία των Ιονίων νήσων, της Κρήτης και της Σάμου.

Από το 1991 τα Γ.Α.Κ. αποτελούν εννιαία αυτοτελή δημόσια υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας. Με το πέρασμα του χρόνου τα εθνικά αρχεία επιφορτίστηκαν και με άλλες υποχρεώσεις, αφού θα έπρεπε να διαχειριστούν τον τεράστιο και διαρκώς αυξανόμενο όγκο που παράγει η δημόσια διοίκηση. Τα κρατικά αρχεία δεν φυλάσσουν απλώς έγγραφα, αλλά διαχειρίζονται πληροφορίες αποθηκευμένες σε ποικίλα υποστρώματα. Οφείλουν να απαντούν στις ανάγκες πληροφόρησης της διοίκησης και της κοινωνίας γενικά, αλλά και του κάθε πολίτη ειδικότερα¹¹.

¹¹ Γενικά Αρχεία του Κράτους (2003) *Ημερολόγιο 2003*, Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους, σ. 1.

1.7.Ι ΔΟΜΗ

Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του [Νόμου 1946/91](#) και αποτελούν ενιαία αυτοτελή δημόσια υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τα θέματα των αρχείων χειρίζεται ο ειδικός γραμματέας του Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Εποπτικών Μέσων Διδασκαλίας Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης, Βιβλιοθηκών και Αρχείων με τη διοικητική στήριξη του Τμήματος Ιστορικών Αρχείων του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Τα ΓΑΚ συγκροτούνται από την Κεντρική και τις Περιφερειακές Υπηρεσίες. Ο προϊστάμενος των Γενικών Αρχείων του Κράτους φέρει τον τίτλο "Διευθυντής των Γενικών Αρχείων του Κράτους". Συντονίζει τη δράση της Κεντρικής και όλων των Περιφερειακών Αρχειακών υπηρεσιών με σκοπό τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό ενεργειών που αποβλέπουν στην κάλυψη των αναγκών του αρχειακού συστήματος της χώρας και βελτίωση της λειτουργικότητας και αποδοτικότητάς του.

Στην Υπηρεσία των ΓΑΚ λειτουργεί και εννιαμελές συλλογικό όργανο με τον τίτλο "Εφορεία των Γενικών Αρχείων του Κράτους", που αποφασίζει και γνωμοδοτεί για τις γενικότερες επιστημονικές κατευθύνσεις και καθορίζει τους βασικούς άξονες της πολιτικής των ΓΑΚ, μετά από εισήγηση του Διευθυντή. Αποφασίζει για την αγορά, τη χορήγηση αδειών μελέτης, μεταγραφής και φωτογράφησης αρχειακού υλικού καθώς και για τις εκδόσεις. Γνωμοδοτεί, επίσης, για την ίδρυση νέων αρχειακών Υπηρεσιών, για το επιστημονικό έργο του προσωπικού και για κάθε θέμα για το οποίο ζητείται η γνώμη της από τον Υπουργό Παιδείας.

Η [Κεντρική Υπηρεσία](#) διαρθρώνεται ως εξής:

[Τμήμα Γενικού Ευρετηρίου](#)

Τμήμα Συγχρόνων Αρχείων

Τμήμα Οργάνωσης και Μελετών

Τμήμα Γραμματείας και Λογιστηρίου

Τμήμα Συντήρησης και Αναπαραγωγής και

Γραφείο Βιβλιοθήκης και Αναγνώστηριου.

Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες διακρίνονται:

- ◆ σε Αρχεία Νομού με έδρα την πρωτεύουσα του νομού και ονομάζονται «ΓΑΚ-Αρχεία Νομού ...» και
- ◆ σε Αρχεία με έδρα πόλη εκτός της πρωτεύουσας του νομού με την επωνυμία «ΓΑΚ- Τοπικό Αρχείο ...»

Οι αρμοδιότητες των Περιφερειακών Υπηρεσιών είναι αντίστοιχες με εκείνες των Τμημάτων της Κεντρικής Υπηρεσίας. Αυτή τη στιγμή λειτουργούν η Κ.Υ. των ΓΑΚ, με έδρα την Αθήνα, 43 Αρχεία νομών και 12 Τοπικά Αρχεία¹².

1.7.II ΣΚΟΠΟΣ

Σε μια εποχή κατά την οποία η ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση αποτελεί θεμελιώδες δημοκρατικό δικαίωμα, τα κρατικά Αρχεία δεν φυλάσσουν απλώς έγγραφα, αλλά διαχειρίζονται πληροφορίες αποθηκευμένες σε ποικίλα υποστρώματα. Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στους τομείς της ιστορικής έρευνας, της πολιτιστικής δράσης, της διοικητικής πληροφόρησης και της εξυπηρέτησης του πολίτη. Ανάμεσα στους στόχους τους συγκαταλέγονται:

¹² Ελλάδα Υπουργείο Εσωτερικών (1991) *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Νόμος 1946/91 Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ)* και άλλες διατάξεις, τεύχ. Α Αρ. Φύλλου 69. Αθήνα, Εθνικό Τυπογραφείο.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους. (2004). *Δομή* [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από < <http://gak.att.sch.gr/gr/purpose/structure.html> >. [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].

◆ Η εποπτεία, διάσωση, συγκέντρωση, συντήρηση, καταγραφή, μικροφωτογράφιση, ταξινόμηση και ευρετηρίαση του αρχειακού υλικού της χώρας και η διάθεση προς μελέτη όλων των δημόσιων και ιδιωτικών αρχείων, εγγράφων και χειρογράφων, τα οποία αναφέρονται στην ιστορία και στην πολιτιστική κληρονομιά του ελληνικού έθνους και σε ό,τι έχει σχέση με τη διοικητική, οικονομική και κοινωνική ζωή του ελληνικού κράτους.

◆ Η επισήμανση και απογραφή των εχόντων ιστορικό ενδιαφέρον δημόσιων αρχείων, η επιλογή και εισαγωγή τους στα Γενικά Αρχεία του Κράτους και η προετοιμασία για τη διάθεση στους μελετητές.

◆ Η συνεργασία με τις αρχές της Εκκλησίας, των εκκλησιαστικών και μοναστηριακών ιδρυμάτων και άλλων θρησκευτικών φορέων για τη διάσωση του αρχειακού υλικού.

◆ Η συνεργασία με τους κατόχους ιδιωτικών αρχείων, τα οποία παρουσιάζουν ιστορικό ενδιαφέρον.

◆ Η εποπτεία των ειδικών αρχείων που ιδρύονται και λειτουργούν σε υπηρεσίες του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

◆ Η έκδοση δημοσιευμάτων (περιοδικών και αυτοτελών), που εξυπηρετούν τη γνώση των ιστορικών πηγών της χώρας.

◆ Η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με άλλους επιστημονικούς φορείς της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

◆ Ο εμπλουτισμός με αγορά ή αποδοχή δωρεάς αρχειακού υλικού από τους κατόχους τους και ομοiotυπων αρχειακού υλικού που βρίσκονται σε ξένα κράτη ή οργανισμούς¹³.

¹³ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους .(2004). Σκοπός [Internet on-line.] Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από: < <http://gak.att.sch.gr/gr/purpose/purpose.html>> [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].

1.7.III ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- 1821-1823 Ιδρύονται η «Διοικήσις», η «Αρχιγραμματεία της Επικρατείας», τα «Μινιστέρια»(στη συνέχεια «Γραμματείες») προς άσκηση της νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής λειτουργίας.
- 1829 Ιδρύεται το «Αρχειοφυλακείον της Επικρατείας», με σκοπό τη συγκέντρωση των δημοσίων αρχείων των «Μινιστερίων» και την υποδοχή των αρχείων των «Γραμματειών».
- 1833 Διαλύεται το «Αρχειοφυλακείον της Επικρατείας» και κάθε «Γραμματεία» παραλαμβάνει τα αρχεία που έχει καταθέσει.
- 1836 Οργανώνονται τα αρχεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και εκεί συγκεντρώνονται και φυλάσσονται τα δημόσια αρχεία.
- 1846 Συγκεντρώνονται στη Βουλή των Ελλήνων τα αρχεία των Εθνοσυνελεύσεων.
- 1855 Ανακοινώνεται η έκδοση των Αρχείων της Εθνικής Παλιγγενεσίας.
- 1864 Με την ένωση των Ιονίων Νήσων (Επτανήσου) με την Ελλάδα τα λειτουργούντα «Αρχειοφυλακεία» Κέρκυρας, Παξών, Λευκάδας, Κεφαλληνίας, Ιθάκης, Ζακύνθου και Κυθήρων περιέρχονται στο Υπουργείο Εσωτερικών.
- 1914 Ψηφίζεται ο Ν. 380/1914 «Περί της ιδρύσεως υπηρεσίας των αρχείων του κράτους» επί κυβερνήσεως Ελευθερίου Βενιζέλου

χάρη στις προσπάθειες του καθηγητή Σπυριδωνα Λάμπρου και του ιστορικού-ερευνητή Γιάννη Βλαχογιάννη, με σκοπό "την συναγωγήν και εποπτεϊάν πάντων των δημοσίων αρχείων των περιλαμβανόντων έγγραφα προ πεντηκονταετίας χρονολογούμενα". Πρώτος διευθυντής των Γενικών Αρχείων του Κράτους υπήρξε ο Γιάννης Βλαχογιάννης, ο οποίος δώρισε στα ΓΑΚ την πολύτιμη συλλογή του και πρώτος πρόεδρος της Εφορείας ο Νικόλαος Γ. Πολίτης. Στην υπηρεσία περιέρχονται τα λειτουργούντα Αρχεία των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Σάμου.

- 1939 Ψηφίζεται ο Ν. 2027/1939 «Περί αναδιοργάνωσης της υπηρεσίας των γενικών Αρχείων του Κράτους».
- 1991 Ο νόμος 1946/1991 καθορίζει το νέο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των Γ.Α.Κ. μέχρι και σήμερα. Η Κεντρική Υπηρεσία διαρθρώνεται σε τμήματα και ιδρύονται Αρχεία στις έδρες εκείνων των νομών, που μέχρι τότε δεν υπήρχαν.
- 2001 Ο Ν. 2909/2001 τροποποιεί τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 1 και την παράγραφο 3 του άρθρου 20 του Ν. 1946/1991, σχετικά με τη διαδικασία ορισμού του διευθυντή της Κεντρικής Υπηρεσίας¹⁴.

¹⁴ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Γενικά Αρχεία του Κράτους, (2004). *Ιστορικό* [Internet online]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από: < <http://gak.att.sch.gr/gr/purpose/history.html> > [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].

1.8 I . A . M .

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

1.8.1 ΙΔΡΥΣΗ-ΣΤΕΓΑΣΗ

Όπως προέβλεπε το διάταγμα για την ίδρυσή του, λειτούργησε στους χώρους της Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών, με καθεστώς παρόμοιο εκείνου της κεντρικής αρχειακής υπηρεσίας, γεγονός που προδίδει τη σημασία που απέδιδε η ηγεσία του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και των Γ.Α.Κ. στις δραστηριότητες του Αρχείου. Οι στεγαστικές ανάγκες που δημιουργεί με τις αυξανόμενες απαιτήσεις σε χώρους η ίδια η φύση της υπηρεσίας, της επέβαλαν μια περιπλάνηση που διήρκεσε ακριβώς 40 χρόνια: κατά την πρώτη περίοδο, μέχρι το τις αρχές του 1972, φιλοξενήθηκε σε χώρους της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών τον Ιούνιο του 1972 η υπηρεσία εγκαταστάθηκε στην οδό Καμβουνίων 9, στην περιοχή του Συντριβανίου, σε διαμέρισμα του 7ου ορόφου πολυκατοικίας το 1991, κι ενώ είχαν δρομολογηθεί οι διαδικασίες μόνιμης στέγασής του, φιλοξενήθηκε

προσωρινά σε χώρους του Πανεπιστημίου Μακεδονίας τον Απρίλιο του 1994 πραγματοποιήθηκε η οριστική εγκατάσταση στο πρώην Ρωσικό Νοσοκομείο, το οποίο παραχωρήθηκε από την Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου για τη στέγαση της υπηρεσίας¹⁵.

1.8.II ΜΙΚΡΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ

Το κτίριο του Ρωσικού Νοσοκομείου ολοκληρώθηκε στις αρχές του αιώνα μας (1907), με δαπάνες της ρωσικής κοινότητας Θεσσαλονίκης και γενναία επιχορήγηση από την κυβέρνηση της Ρωσίας. Με την Οκτωβριανή Επανάσταση και τη διάλυση της κοινότητας, το κτίριο μεταβλήθηκε σε θεραπευτήριο των Ελλήνων προσφύγων από τη Ρωσία. Το 1925 μετονομάστηκε σε "Μαιευτική Γυναικολογική Κλινική" και το 1939 σε "Δημόσιο Μαιευτήριο". Το 1975 το Μαιευτήριο μεταφέρθηκε στις καινούργιες εγκαταστάσεις του σημερινού Γενικού Νοσοκομείου Αγία Σοφία και το κτίριο εγκαταλείφθηκε¹⁶.

1.8.III ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό των δύο ατόμων (Αρχειοφύλαξ-Διευθυντής και Ταξινόμος) που προβλεπόταν στην ιδρυτική πράξη και που παρέμεινε αμετάβλητο μέχρι το 1980, δεν ήταν αντικειμενικά επαρκές για την πλήρη

^{15, 16} Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Γενικά Αρχεία του Κράτους- Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, (2004) *Ιστορικό* [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από: < <http://gak.thess.sch.gr/Istor/istor.htm> > [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].

κάλυψη των τομέων δραστηριότητας του Αρχείου. Πόσο μάλλον που η διατήρηση ενός μοναδικού κτηματολογικού αρχείου της οθωμανικής διοίκησης επέβαλε, για την εξυπηρέτηση του Κράτους αλλά και ιδιωτών, τη συστηματική καταγραφή και διάθεσή του στους ενδιαφερομένους.

Σήμερα το Ι.Α.Μ., μετά από διαδοχικές προσλήψεις και χωρίς να έχει καλυμμένο παρά το ένα τρίτο των οργανικών του θέσεων είναι το πλουσιότερα στελεχωμένο περιφερειακό Αρχείο(5 Αρχειονόμοι, 2 Ταξινόμοι, 2 Συντηρητές, 1 Ειδικός Πληροφορικής και 1 Διοικητικός)¹⁷.

1.8.IV ΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΠΟΥ ΦΥΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΟ Ι.Α.Μ.

Το παλαιότερο αρχειακό υλικό του Ι.Α.Μ. αποτελείται συνολικά από 4.000 οθωμανικούς κώδικες και πλήθος λυτών εγγράφων, που καλύπτουν την περίοδο από τα τέλη του 17ου αι. μέχρι και τις αρχές του 20ού (1694-1912). Με βάση την αρχή που τα έχει εκδώσει διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες :

- 1) Ιεροδικαστικά αρχεία
- 2) Δικαστικά αρχεία
- 3) Διοικητικά αρχεία
- 4) Κτηματολογικά αρχεία και
- 5) Φορολογικά αρχεία.

Τα αρχεία της ελληνικής διοίκησης, χρονολογούνται από το 1913 μέχρι σήμερα, ενώ υπάρχει και σημαντικός αριθμός ιδιωτικών αρχείων και συλλογών που καλύπτει την περίοδο από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι τις

¹⁷ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους- Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας,(2004)*Ιστορικό* [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους . Διαθέσιμο από: < <http://gak.thess.sch.gr/Istor/istor.htm>> [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].

μέρες μας. Όλο αυτό το υλικό έχει κατηγοριοποιηθεί, σύμφωνα με τις οδηγίες των Γ.Α.Κ. σε ομάδες ομοειδών αρχείων, όπως π.χ. Διοικητικά, Εκπαιδευτικά, Δικαστικά κ.ο.κ. Στο αναγνωστήριο υπάρχουν κατάλογοι και ευρετήρια των τεκμηρίων, τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιήσει το κοινό, με την βοήθεια και καθοδήγηση του υπεύθυνου υπαλλήλου του Ι.Α.Μ., για τον εντοπισμό των πληροφοριών που το ενδιαφέρουν¹⁸.

¹⁸ Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους- Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας,(2004)*Ιστορικό* [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους . Διαθέσιμο από: < <http://gak.thess.sch.gr/Istor/istor.htm>> [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].

1.9 ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η λειτουργία του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ανάγεται στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και συγκεκριμένα το Μάιο του 1914. Η ίδρυση του πραγματοποιήθηκε στις 11 Απριλίου 1914 με βάση το βασιλικό διάταγμα «Περί συστάσεως δικαστηρίων εν Μακεδονία». Το εν λόγω διάταγμα, εκδόθηκε σε εκτέλεση του Νόμου 147/ της 1^{ης} Φεβρουαρίου 1914 «περί δικαστικής οργανώσεως των νέων χώρων»

Στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου υπάγονται όλοι οι δήμοι του Νομού Θεσσαλονίκης. Με βάση τον ισχύοντα κανονισμό εσωτερικής υπηρεσίας, το Πολυμελές Πρωτοδικείο, για την εκδίκαση των πολιτικών υποθέσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα του διατηρείται σε οκτώ τμήματα. Οι συνεδριάσεις του κάθε τμήματος δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις δύο κάθε μήνα. Το καθένα από αυτά έχει συγκεκριμένο αντικείμενο και δικάζει πολιτικές υποθέσεις. Το αντικείμενο των οκτώ αυτών τμημάτων ορίζεται όπως αναφέρεται παρακάτω:

Τμήμα Α: Δικάζει τις εφέσεις κάθε είδους κατά των αποφάσεων των ειρηνοδικείων.

Τμήμα Β: Δικάζει τις υποθέσεις του Ενοχικού Δικαίου και τις πάσης φύσεως διοικητικές διαφορές.

Τμήμα Γ, Δ: Δικάζουν τις ίδιες υποθέσεις με το τμήμα Β.

Τμήμα Ε: Δικάζει τις υποθέσεις α) του Οικογενειακού Δικαίου, β) τις εκούσιας δικαιοδοσίας εκτός από τις υποθέσεις Πτωχεύσεως που υπάγονται στο τμήμα Η.

Τμήμα ΣΤ: Δικάζει τις υποθέσεις α) κάθε είδους, εφόσον διάδικος είναι το δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή δημόσια επιχείρηση

κοινής ωφέλειας, β) καθορισμού οριστικής τιμής μονάδας αποζημιώσεως σε απαλλοτριώσεις, γ) εφέσεις αποφάσεων Ειρηνοδικείων, εφόσον ο διάδικος είναι ένα από τα παραπάνω στο α) αναφερόμενα πρόσωπα.

Τμήμα Ζ: Δικάζει τις υποθέσεις α) Εμπραγμάτου Δικαίου, β) Κληρονομικού Δικαίου, γ) τις εφέσεις κατά αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων νομής ή κατοχής των Ειρηνοδικείων.

Τμήμα Η: Δικάζει τις υποθέσεις α) Αναγκαστικής εκτέλεσης, β) Εμπορικού Δικαίου, γ) Πτωχευτικού Δικαίου.

Το μονομελές Πρωτοδικείο διαιρείται σε δώδεκα (12) τμήματα, σε κάθε ένα από τα οποία τηρούνται από ένα (1) έως και τέσσερα (4) πινάκια. Επίσης λειτουργούν ιδιαίτερα τμήματα εκδόσεως διαταγών πληρωμής και εισηγητή πτωχεύσεων. Ακόμη λειτουργούν δύο (2) ποινικά τμήματα: ένα για την έκδοση Ανακριτικών και ένα για την έκδοση Προανακριτικών Βουλευμάτων.

Καθημερινά συνεδριάζουν τρία (3) Τριμελή και τέσσερα (4) Μονομελή Πλημμελειοδικεία, ενώ δύο φορές το μήνα συνεδριάζει το Μ.Ο.Δ. (Μεικτό Ορκωτό Δικαστήριο) και το Δικαστήριο Ανηλίκων. Στο Πρωτοδικείο λειτουργούν επίσης οκτώ ανακριτικά τμήματα στα οποία υπηρετούν πέντε τακτικοί Ανακριτές, δύο ειδικοί και ένας Ανακριτής υποθέσεων ναρκωτικών.

Οι οργανικές θέσεις δικαστικών λειτουργών στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης είναι οι εξής: Πρόεδροι Πρωτοδικών είκοσι τρεις (23), Πρωτοδίκες ογδόντα ένας (81) και Πάρεδροι δώδεκα (12). Σε όσα Πρωτοδικεία και Εφετεία προβλέπεται οργανικός αριθμός δεκαπέντε (15) τουλάχιστον δικαστών και στις αντίστοιχες Εισαγγελίες, οι συνθέσεις των ποινικών δικαστηρίων καταρτίζονται με κλήρωση. Ο δικαστής ή ο πρόεδρος του συμβουλίου που διευθύνει το δικαστήριο και ο εισαγγελέας

που διευθύνει την Εισαγγελία καταρτίζουν πίνακες, οι οποίοι περιλαμβάνουν κατά αρχαιότητα και με αριθμητική σειρά τα ονόματα.

Συγκεκριμένα στο Πρωτοδικείο:

α) Όλων των Προέδρων Πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι Πρόεδροι των Μικτών Ορκωτών δικαστηρίων και ο ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός από τους Προέδρους των Τριμελών Πλημμελειοδικών,

β) Των αρχαιότερων Πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι Πρόεδροι των υπολοίπων Τριμελών Πλημμελειοδικείων,

γ) Όλων των υπολοίπων Πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται τα μέλη των Μικτών Ορκωτών Δικαστηρίων, των Τριμελών Πλημμελειοδικείων και οι δικαστές των Μονομελών Πλημμελειοδικείων,

δ) Των Παρέδρων Πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται μόνο αριστερά μέλη στις συνθέσεις Τριμελών Πλημμελειοδικείων.

Στην εισαγγελία πρωτοδικών:

α) Όλων των Εισαγγελέων Πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι Εισαγγελείς των Μικτών Ορκωτών Δικαστηρίων και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός από τους Εισαγγελείς των Τριμελών Πλημμελειοδικείων,

β) Όλων των Αντιεισαγγελέων Πρωτοδικών, από τους οποίους κληρώνονται οι Εισαγγελείς των υπολοίπων Τριμελών Πλημμελειοδικείων και ανάλογος προς τις υπηρεσιακές ανάγκες αριθμός από τους Εισαγγελείς των Μονομελών Πλημμελειοδικείων,

γ) Των Παρέδρων Εισαγγελίας από τους οποίους κληρώνονται Εισαγγελείς των Μονομελών Πλημμελειοδικείων και εφόσον επιβάλλεται από τις υπηρεσιακές ανάγκες και ανάλογος αριθμός από τους Εισαγγελείς των Τριμελών Πλημμελειοδικείων (σύμφωνα με το Νόμο 2172/1993

«Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών», του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, Άρθρο 4).

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Νόμου 1756/1988 «Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης Δικαστικών λειτουργιών» περί τροποποιήσεως και αντικαταστάσεων διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλων διατάξεων, οι παράγραφοι 1,3 και 4 του Άρθρου 17 του Ν. 1756/1988 αντικαθίστανται με το Άρθρο 5 του Νόμου 1868/1989.

1.10 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΕΛΤΙΩΝ

Στην συνέχεια, παρατίθενται δύο συμπληρωμένα υποδείγματα δελτιών, το πρώτο σε έντυπη και το δεύτερο σε ηλεκτρονική μορφή :

1.10 Ι ΕΝΤΥΠΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΔΕΛΤΙΟ Σ.Α.Ε.....ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Αρχείο...Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης..**Α.Β.Ε.:**.....286.....
.....**Α.Ε.Ε.:**..Δικ.1.05 ...**Αύξ.Αρ.:**..886^a
Φορέας Συγκρότησης :Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης.....
Φορέας Παράδοσης :Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης.....
Περιεχόμενο: Εξώσεις Αποφάσεις 1-4.....
.....
Χρονολογίες:.....03/12/1912.... έως31/12/1912.....
Παρατηρήσεις :.....
Τύπος τεκμηρίου: Φακ. Λυτά έγγραφα Βιβλίο Χ Άλλο
Παλιός τίτλος και ενδείξεις ταξινόμησης :..... "Αποφάσεις εξώσεως..
No.1-4 1912 No. 1-101 1913".....
Αυτή η ενότητα συγκροτήθηκε από: δέμ. σάκους φακ. Κιβ.με αρ.
Κατάσταση υλικού:.....καλή.....**Αρ. φύλλων:**.....
Θέση φύλαξης:.....φ.1.....

1.10 Π ΔΕΛΤΙΟ ΣΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Γ.Α.Κ. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΔΕΛΤΙΟ Σ.Α.Ε

ΑΡΧΕΙΟ ¹ : 0087 ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	ΚΩΔ.ΔΕΛΤΙΟΥ ² : 008700105000000886		
<table border="1"><tr><td>Α.Ε.Ε³ Κατηγορία: ΔΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ⁴ Αρ.Υπηρ.: 1⁵ Παραλαβή: 05⁶</td></tr></table>	Α.Ε.Ε ³ Κατηγορία: ΔΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ⁴ Αρ.Υπηρ.: 1 ⁵ Παραλαβή: 05 ⁶	<table border="1"><tr><td>ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ⁷ : 886α</td></tr></table>	ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ⁷ : 886α
Α.Ε.Ε ³ Κατηγορία: ΔΙΚ. ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ⁴ Αρ.Υπηρ.: 1 ⁵ Παραλαβή: 05 ⁶			
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ⁷ : 886α			
Υπ.Παράδοσης: ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Α.Β.Ε ⁸ .: 286		
Υπ.Συγκρ/ σης : ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Χρονολ.Παράδοσης ⁹ : 19/02/1997		
Περιεχόμενο ¹⁰ : 116 ΕΞΩΣΕΙΣ	ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ¹³		
	ΑΠΟ : 03/12/1912		
	ΕΩΣ : 31/12/1912		
Ύ1Τομέας ¹¹ : 2 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ			
Τμήμα ¹² : 1 1-4			
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ¹⁴ :			
ΤΥΠΟΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΥ ¹⁵ → Φάκελος:	Λυτά έγγραφα:		
ΠΑΛΑΙΟΣ ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΙ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗΣ ¹⁶ : "Αποφάσεις εξώσεως Νο 1-4 1912 Νο 1-101 1913"	Βιβλίο: X Άλλο :		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΩΝ :			
ΥΛΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ¹⁷ : 3 ΚΑΛΗ			
ΣΗΜ.ΥΛΙΚ.ΚΑΤΑΣ. :			
ΘΕΣΗ ΦΥΛΛΑΞΗΣ ¹⁸ : ΠΑΡ1/1/α/1/φ. 1			
ΒΑΘΜΟΣ ΦΥΛΑΞΗΣ ¹⁹ :			
ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΠΡΩΗΝ			
Φάκ. :	Δέμ.:	Σάκ.:	Κιβ.:
Αρ.:	Αρ.:	Αρ.:	Αρ.:

¹Κωδικός και τίτλος Αρχείου

²Κωδικός Δελτίου που δίνεται αυτόματα από το πρόγραμμα

³Αριθμός Ειδικού Ευρετηρίου ο οποίος απαρτίζεται από τις καταχωρήσεις στις ενδείξεις 4,5 και 6.

- ⁴Κωδικός και Κατηγορία Αρχείου
- ⁵Αύξων Αριθμός Υπηρεσίας
- ⁶Αύξων Αριθμός παραλαβής του Αρχείου
- ⁷Αύξων Αριθμός Δελτίου
- ⁸Αριθμός Βιβλίου Εισαγωγής
- ⁹Χρονολογία Παράδοσης του Αρχείου
- ¹⁰Κωδικός και περιγραφή του Περιεχόμενου του Φακέλου
- ¹¹Υποδιαίρεση του Περιεχομένου
- ¹²Αριθμητική Υποδιαίρεση του Τομέα
- ¹³Ακραίες χρονολογίες του Φακέλου
- ¹⁴Παρατηρήσεις που αφορούν το περιεχόμενο του Φακέλου
- ¹⁵Σημειώνεται με Χ ο Τύπος Τεκμηρίου (π.χ. Φάκελος)
- ¹⁶Παλιός Τίτλος Φακέλου
- ¹⁷Σχολιασμός Υλικής Κατάστασης
- ¹⁸Θέση Φύλαξης Φακέλου στα αρχειοστάσια του Ι.Α.Μ.
- ¹⁹Ενδειξη που αφορά τη διαχείριση του Φακέλου σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρέας Μπάγιας (1999), *Αρχειονομία: βασικές έννοιες και αρχές*, Αθήνα, Κριτική.
- Ανδρέας Μπάγιας (1999) *Εγχειρίδιο αρχειονομίας: η επεξεργασία ενός ιστορικού αρχείου*, Αθήνα, Κριτική.
- Γενικά Αρχεία του Κράτους (2003) *Ημερολόγιο 2003*, Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους.
- Ελλάδα Υπουργείο Εσωτερικών (1991) *Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, Νόμος 1946/91 Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ) και άλλες διατάξεις*, τεύχ. Α Αρ. Φύλλου 69.Αθήνα, Εθνικό Τυπογραφείο.
- Ελληνική Αρχαική Εταιρεία(1991) *Η φυσιολογία του αρχαικού*, Αθήνα, Επιτροπή επιμόρφωσης και αρχαικής Νομοθεσίας .
- Ελληνική Αρχαική Εταιρεία (2001) "Και πάλι για την αρχαική εκπαίδευση", *Αρχαικά Νέα*, 19.
- Ευσταθία, Κολιού και Σπυρίδων Κανταρέλης.(2004) *Πτυχιική εργασία: Ταξινόμηση αρχείου του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης* . Θεσσαλονίκη, Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας.
- Ellis Judith (2000) *Η διαχείριση των αρχείων*, Αθήνα, Τυποθήτω.
- Hilary Jenkinson, (1980) " The English Archivist: A new Profession", *Selected writings of Sir Hilary Jenkinson*, Alan Sutton, Gloucester.
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους.(2004). [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από <<http://gak.att.sch.gr/gr/home/homepage>. [Προσβάσιμο την 15 η Μαΐου 2004].

- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους .(2004). *Δομή*[Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από: <<http://gak.att.sch.gr/gr/purpose/structure.html>>. [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους.(2004). *Ιστορικό* [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από: < <http://gak.att.sch.gr/gr/purpose/history.html>>[Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους .(2004). *Σκοπός* [Internet on-line.] Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους Διαθέσιμο από < <http://gak.att.sch.gr/gr/purpose/purpose.html> [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων- Γενικά Αρχεία του Κράτους- Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας (2004). Αρχική σελίδα. [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους. Διαθέσιμο από:<<http://gak.thess.sch.gr/gr/home/homepage.html>> [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Γενικά Αρχεία του Κράτους- Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας.(2004) *Ιστορικό* [Internet on-line]. Αθήνα, Γενικά Αρχεία του Κράτους . Διαθέσιμο από: < <http://gak.thess.sch.gr/Istor/istor.htm>> [Προσβάσιμο την 15^η Μαΐου 2004].

3 . ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ, ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ

&

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.